

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

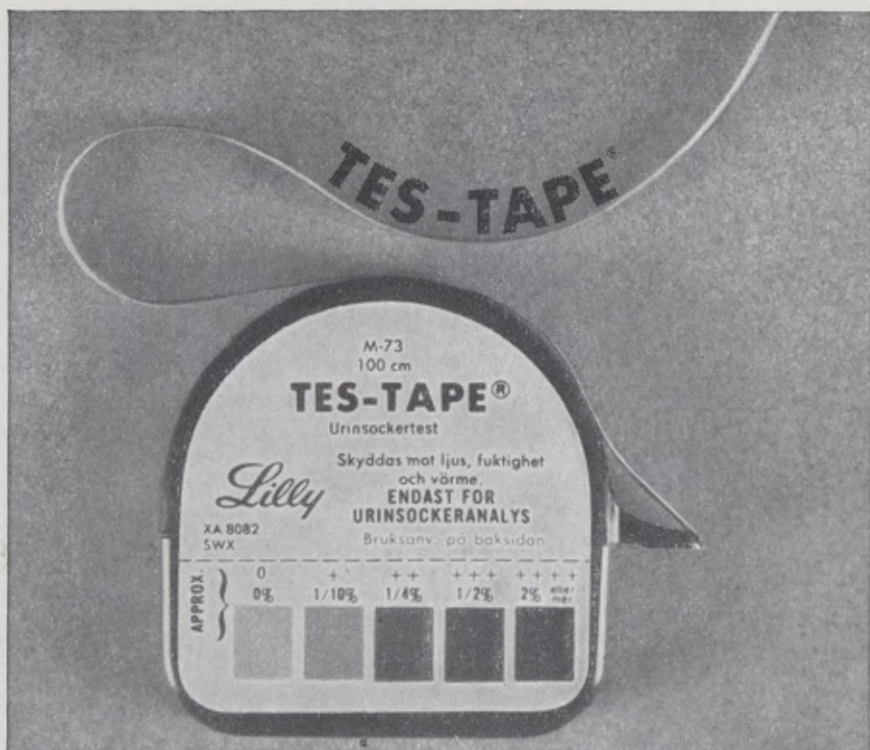

DIABETES

De Sockersjukas Tidskrift

Nummer 5 1967 Pris 1:50

snabb|enkel|pålitlig

bestämning
av glykos
i urinen

Eli Lilly and Company · Indianapolis 6,
Indiana, U.S.A.

Generaldistributör för Sverige
Apoteksvarucentralen Vitrum Stockholm 12

D.5401

Ansvarig utgivare:

Riksdagsledamoten Nancy Eriksson

Redaktör:

Jur. kand. och socionom Åke Roos

*Redaktion, expedition och
annonskontor:*

Brunkebergstorg 12
Stockholm C
Tel. 08/10 85 40, 10 85 60
Postgiro 50 07 75

Medicinska medarbetare:

Docent, med. dr Gunnar Engleson
Kyrkogatan 17, Lund
Med. dr Alb. Grönberg
Styrmansgatan 2, Vänersborg

Prenumerationspris:

8: — kr. pr år

Tryck:

Lindgrens Tryckeri, Katrineholm

Svenska Diabetesförbundet:

Brunkebergstorg 12
Stockholm C
Telefon 08/10 85 40, 10 85 60
Kontrollgirokonto 90 09 01

Ordförande:

Riksdagsledamoten
Fru Nancy Eriksson
Roslagsgatan 11, Stockholm Va
Telefon 32 02 32

Kassaförvaltare:

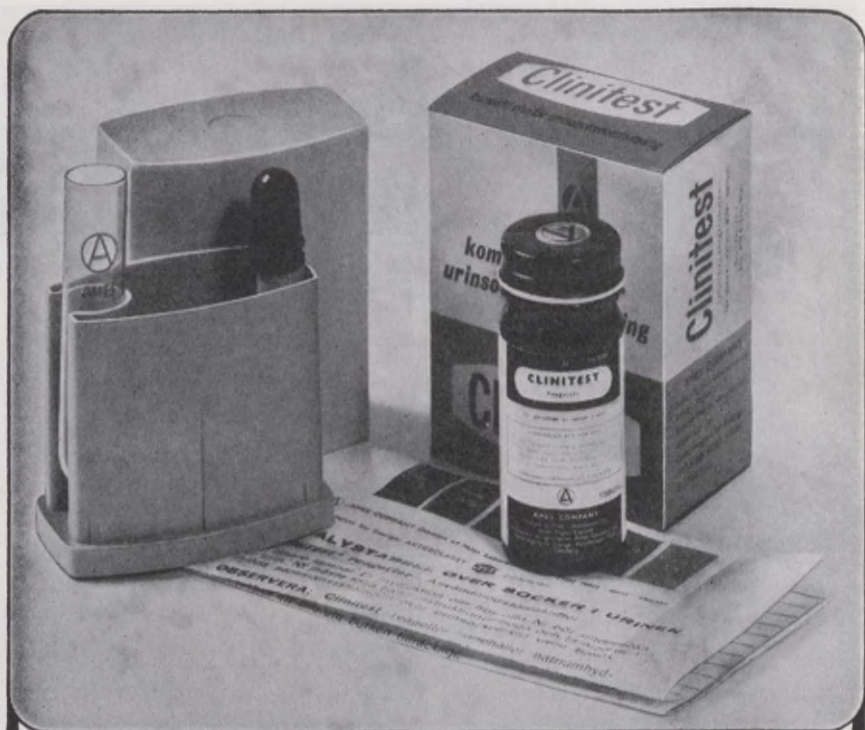
Byråchef Arne Lokén
Storbergsgatan 11, Hägersten
Telefon 08/46 58 26

DIABETES

*Organ för Svenska Diabetesförbundet
Nummer 5, okt. 1967, årgång 17*

Innehåll:

Utbildning och anställning för diabetiker, av <i>Nancy Eriksson</i>	3
Kolhydratomsättning och P- piller, av <i>Albert Grönberg</i> .	9
Disputation i Lund om diabe- tes	11
Det syntetiska insulinet	12
Följ med till Kanarieöarna — till sol och bad	13
Nytt rikslotteri	15
Konfirmationsläger 1968	17
Vintersport i Nordanede	19
Fira jul i Nordanede	21
Exempel att följa	22
Självkontrollen	22
Vem vill åka med till Italien? 23	
Från våra föreningar	27

CLINITEST*

för pålitlig uppskattning av socker i urin.

För varje dag lär sig ett ständigt ökande antal diabetiker i Sverige att regelbunden Clinitest kontroll är en säker grund för den rätta skötseln av deras sockersjuka.

*) Varumärke

Ames Company
Division of Miles Laboratories Ltd

Agent för Sverige:

Aktiebolaget **MEDA** Göteborg
Stora Badhusgatan 20.
Göteborg C. Tel. 17 68 40

Utbildning och anställning för diabetiker

1964 tillsatte Världshälsoorganisationen (WHO) en diabetes-expertkommitté, i vilken bl. a. IDF:s hederspresident prof. Hoet ingick liksom dr Butterfield, som var rapportör. Med stöd av medicinska fakta utmynnade kommitténs slutsatser i påståendet, att många av de restriktioner beträffande utbildning och anställning för diabetiker, som upprätthålles i praktiskt taget alla länder, baserar sig på fördomar och okunnighet. Utan närmare prövning fastslås oftast som ett axiom, att den som har diabetes kommer att få många frånvarodagar på grund av sjukdom och att efter 10—20 år som diabetiker helt förlora sin arbetsförmåga. Orsaken till denna bedömning är främst att man inte skiljer på välkontrollerade diabetiker och mindre väl skötta och att man bortser ifrån skillnader mellan diabetes, som debuterar tidigt och sådan som kommer på äldre dar. Och WHO-kommittén fördömer i sin rapport från 1965 skarpt en diskriminering, som sker

på enbart diagnostiska grunder.

Jag hörde en gång, att man på Tahiti inte anser en person gammal på grund endast av hennes höga levnadsålder utan bedömer henne efter hennes krafter och detta sker genom ett enkelt praktiskt prov. Den gamle får klättra upp i en palm, sen skakar man palmen, kan han då hålla sig kvar, är han inte för gammal. Lika fördomsfritt bör diabetikerna provas. Det skulle visa sig, att de inte är lätta att skaka ner från palmen.

Statlig anställning

Anställning i statens tjänst brukar överallt omgärdas med höga formella krav och kräva friskintyg. Eftersom en diabetiker aldrig blir fri sin diabetes, är det nästan överallt en hel del trubbel för en diabetiker att komma in i sådan anställning. I kampen för likaberättigande blir det därför av stor psykologisk betydelse att bryta ner hindren systematiskt på den statliga arbetsmarknaden.

I Sverige har diabetikerna de senaste åren kunnat förbättra sin ställning som arbetstagare i högst väsentlig grad. Främst naturligtvis därför att det varit brist på arbetskraft men också därför att det stått klart just det dr Poulsen framhållit, att med en god kontroll av diabetessjukdomen arbetsförmågan kan väl bevaras. Till denna insikt har enligt min uppfattning de av förra kongressen varmt rekommenderade diabetes-testningarna på stora folkgrupper bidragit. Den Sverigekarta som ni här ser visar hur genomförda, pågående och planerade kliniskttestningar skett av totala befolkningen till en omfattning av ca 2 $\frac{1}{2}$ miljon vuxna i vårt land. Genomsnittsfrekvensen har varit 1 $\frac{1}{2}$ —2 0/0. Om därtill lägges lika många okända diabetesfall och antalet anlagsbärare, kommer man enligt en ny forskningsmetod beträffande ärftligheten, som också redovisats på IDF-kongressen av kongressens president professor Luft, att ha 15—20 0/0 av befolkningen med diabetes eller ett ärftligt anlag för diabetes. Sådana siffror måste ge en ny syn på diabetikernas likaberättigande i alla avseenden.

Jag håller mig till de regler och förhållanden som råder i Sverige och kan då först meddela att *idag inga hinder finns för en diabetiker* att erhålla anställning i statens eller kommunernas tjänst, om möjligheter finns att sköta arbetet. Endast »förtjänst och skicklighet» som termen heter avgör anställning och befordran.

Sedan förra IDF-kongressen för 3 år sedan har ytterligare steg ta-

gits i den statliga anställningsfrågan nämligen i frågan om anställningsformen. Tidigare kunde en diabetiker som vid anställningen hade diabetes icke anställas på annat sätt än som extra tjänsteman. Nu blir en diabetiker ordinarie och lika fast i anställningen som andra. Vägen dit har gått över framställningar från Diabetesförbundet, framstötat i riksdagen, men lyckats genom att regering och anställda vid förhandlingar enats om detta. I Sverige är praktiskt taget alla anställda, arbetare såväl som tjänstemän ända upp till de högsta tjänstemännen, fackligt organiserade. Detta är en stor fördel. Jag har en mer positiv erfarenhet av fackföreningarnas stöd för likaberättigande mellan handikappade av olika slag och även diabetiker än dr Poulsen hade.

Ett nödvändigt stöd är emellertid hela tiden läkarnas erfarenheter av modern diabetesbehandling. Vi har ständigt haft dr Bo Andersson med oss när vi tidigare vänt oss emot att t. ex. det statliga postverket vägrat aspiranter med diabetes inträde, eller då de statliga järnvägarna hävdade att säkerhetsintressena vid järnvägstjänsten hindrar t. o. m. en vagnstäderska eller en järnvägskontorist med diabetes att fungera tillfredsställande. För att bara ta ett par exempel.

Utbildningen

Den främsta murbräcken för att bryta ner motstånd mot diabetiker som arbetstagare är att garantera full rätt för alla diabetiker vid varje utbildningsinstitution. Det svenska förbundet har systema-

tiskt ställt frågan till utbildningsanstalterna: Tar ni emot sockersjuka elever? Resultat: All akademisk utbildning står öppen för sockersjuka, enda undantag är lantmåterilinjén vid Tekniska högskolan. Studiebidrag och studielån från staten utgår helt oavsett diabetes eller full hälsa. Lärarutbildning av olika slag, även hushållsläraryrken, slöjdlärare och olika yrkesläsare, står öppen. Skolöverstyrelsen har svarat med den speciella retorik som myndigheter alltid använder: »Endast svår sockersjuka eller sockersjuka, som icke genom behandling kunnat väl stabiliseras och som under sista året förlöpt med symptom av fysisk eller psykisk art, som skulle menligt inverka på seminariearbetet eller utövandet av läraryrket hör till hindren för intagning i lärarseminarium». Skulle en elev vägras inträde måste detta motiveras av läkaren. Skulle rektor trots läkares avrådan ändå anse skäl finnas för att ta emot eleven har han rätt till detta. Detta tillvägagångssätt bör nästan kunna vara modell för alla diabetesförbund, som kämpar.

Medan läkare alltid ansetts kunna sköta sitt arbete trots en diabetes har sjuksköterskor hittills vägrats inträde i yrket. Liksom dr Poulsen meddelade från Danmark kan numera en diabetiker vinna inträde i sjuksköterske-, tandsköterske- och barnsköterskeskolor. Man brukar dock avråda från sjuksköterskeyrket på grund av dess ansträngande natur.

Diabetiker är automatiskt befriade från militär värnplikt. Den

som redan innehar militär tjänst, då han får diabetes, kan gå igenom befodringskurser och får icke stå tillbaka i konkurrens med helt friska, om han kan sköta sitt arbete. Förbundet har i ett par fall påtalat befodringsärenden, där man misstänkt att diabetes fått en negativ bedömning. Lokförare, lastbilsförare, sjöbefäl får inte ha diabetes. Gymnastiklärare är också en akademisk utbildning, som icke kan lämnas en diabetiker. Däremot är det ingenting som hindrar en diabetiker att vara idrottstränare i en viss idrottsgren, inte heller att vara idrottsman inom tävlingsidrotten.

Staten som arbetsgivare påverkar i hög grad den privata i inställningen till diabetes. Över hela linjen har skett förbättringar. Bankerna har länge visat en egendomlig rädsla för att soliditeten skulle äventyras, om en liten bankfröken med diabetes får sitta i en lucka. I år har på flera sätt besked lämnats från ledning och fackliga representanter om att man icke anser diabetes som ett hinder för banktjänst. Det är ju för övrigt känt att i bankernas ledning, i styrelserna, en mycket hög frekvens diabetes förekommer.

Försäkringar

I första hand är det anställningar som är förenade med pension och sjukförsäkring som är svåra att få för den som har diabetes. Om varje försäkrad skall bära kostnaderna för sin egen försäkring, måste avgifterna sättas i förhållande till hans livslängd, hälsa, tänkta fram-

tida arbetsförmåga etc. I de nuvarande *privata sjukförsäkringarna* blir ofta premien den dubbla för en diabetiker. Vid livförsäkringar som utfaller med visst kapital vid den försäkrades död eller vid viss ålder, t. ex. 65 år, kan premien för unga människor bli 25—30 % förhöjd, ungefär motsvarande sker vid pensionsförsäkringar. En förtidspension blir ganska dyr. Vid premiesättningen för diabetiker tas alltid hänsyn till att dödsrisken är större, då diabetes börjat tidigt. Följden blir att yngre personer, som har sämsta möjligheterna att betala, får de högsta premierna.

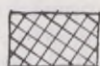
De väsentliga försäkringarna i Sverige för sjukdom och pension är icke privata utan *obligatoriska och statliga*. Förutom en grundpension till alla som fyllt 67 år (indexreglerad) har alla förvärvsarbetande en tjänstepension, som är indexreglerad i förhållande till levnadskostnaderna och är standardbeständig, dvs. följer löneutvecklingen. Arbetsgivarna betalar en viss procent på totala lönekostnaden och den anställda har i pension ca 2/3 av sin lön från de bästa åren, änkepension, barnpension och förtidspension. Vid dessa försäkringar krävs aldrig någon individuell bedömning, alla löneinkomster är lika värda, *ingen diskriminering*. Endast i en sådan pensionsform kan försäkringstagaren bli likställd oavsett personliga egenskaper. Sjukförsäkringen är också obligatorisk och ersätter vid sjukdom förutom sjukvården lönen med 2/3 upp till ett visst tak. Här betalar försäkringstaga-

ren och arbetsgivaren vardera halva avgiften.

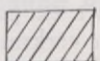
En annan grupp försäkringar är sådana som är knutna till arbetsanställningen *genom avtal*. Tjänstemän, statligt och kommunalt anställda, har utöver den obligatoriska sjukförsäkringen och den maximerade obligatoriska pensionen tillägg till de obligatoriska förmånerna enligt avtal. Här sker en *viss diskriminering av diabetiker*. I statens tjänst kan diabetiker ibland hänföras till partiellt arbetsföra med oviss prognos. Detta innebär något sämre villkor för familjepensionen men bättre än de obligatoriska försäkringarna. I kommunal tjänst har avtal slutits som alltid ger kommunerna—arbetsgivarna rätt att fastställa särskilda av hälsotillståndet betingade anställningsvillkor. Kommunal- och arbetareförbundet har dock efter hemställan från diabetesförbundet förklarat sig berett att vid kommande förhandlingar för sin del diskutera att ta bort även denna olikhet. De kommunala arbetsgivarna däremot anser att bestämmelserna om viss inskränkning i pensions- och sjukförsäkringsvillkoren för diabetiker skipar rättvisa mellan diabetiker och andra med hälsobrister och ger diabetikerna större chanser att bli anställda. Om diabetikerna hade samma förmåner helt ut som friska skulle många små kommuner vara rädda att anställa dem. Det svenska diabetesförbundet anser emellertid att uppfattningen grundas på felaktiga premisser om kostnaderna för diabetiker som arbetstagare. Diabetikerna är ju

Frekvensundersökning av diabetes (Clinistix)

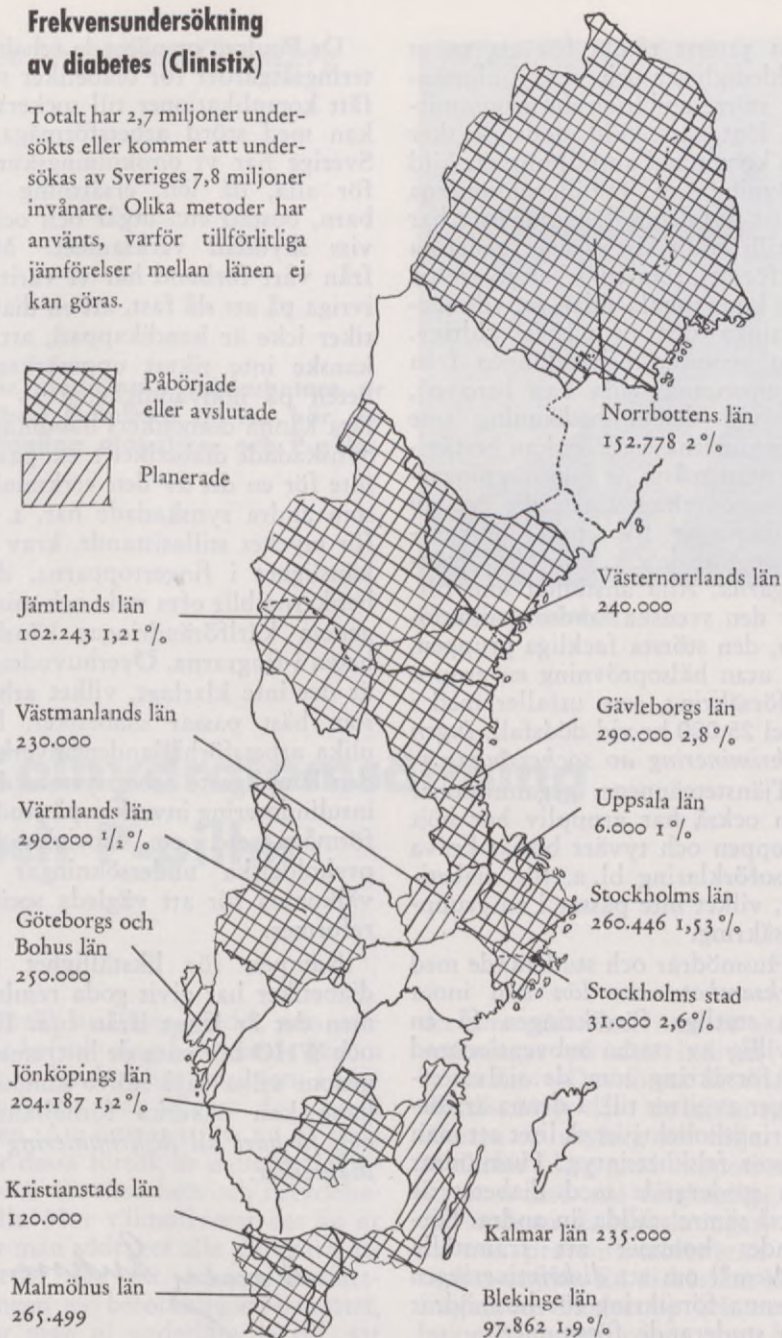
Totalt har 2,7 miljoner undersökts eller kommer att undersökas av Sveriges 7,8 miljoner invånare. Olika metoder har använts, varför tillförlitliga jämförelser mellan länen ej kan göras.

Påbörjade
eller avslutade

Planerade

ofta ytterst rädda för att ta ut sjukledigheter och visar i allmänhet större ambition än genomsnittet löntagare. Vid dödsfall sker vid kommunal anställning särskild prövning av familjepensionerna enligt avtal och kommunerna har hittills ställt sig mycket generösa därför att, som en arbetsgivare på den kommunala sidan sa, »de sockersjuka dör ju nästan aldrig». Den generösa behandlingen från kommunernas sida kan bero på, att vid denna bedömning inte kommunerna ensidigt kan bestämma utan måste ha fackföreningarnas medverkan. En tredje typ av försäkringar för stora löntagargrupper är de s. k. *grupplivförsäkringarna*. Alla anställda som tillhör den svenska landsorganisationen, den största fackliga gruppen, får utan hälsoprövning en grupplivförsäkring, som utfaller med i regel 25.000 kr vid dödsfall. *Ingen diskriminering av sockersjuka.*

Tjänstemännens organisationer som också har gruppliv har höjt beloppen och tyvärr börjat kräva hälsoförklaring bl. a. för diabetiker, vilket inte passar i en gruppförsäkring.

Husmödrar och studerande med *verksamhet utan lön* kan inom den statliga försäkringen få en frivillig av staten subventionerad sjukförsäkring som de själva erlägger avgifter till. I denna är försäkringskollektivet så litet att man kräver friskhetsintyg. Husmödrar och studerande med diabetes är alltså sämre ställda än andra. Förbundet kommer att framställa önskemål om att *diskrimineringen* i denna försäkring för husmödrar och studerande försvinner.

Dr Poulsen omnämnde rehabiliteringsåtgärder för diabetiker som fått komplikationer till sockersjukan med störd arbetsförmåga. I Sverige har vi omskolningskurser för alla, då lön, ersättning för barn, bostad etc. utgår och också viss skyddad verksamhet. Men från vårt förbund har vi varit så ivriga på att slå fast, att en diabetiker icke är handikappad, att vi kanske inte riktat uppmärksamheten på nödvändigheten av att lära känna diabetikers handikapp. Synskadade diabetiker t. ex. passar inte för en del av den verksamhet som andra synskadade har, t. ex. för mycket stillasittande, krav på känslighet i fingertopparna, diabetikerna blir ofta stela och mister genom kärlförändringar känsligheten i fingrarna. Överhuvudtaget är det inte klarlagt, vilket arbete som bäst passar diabetiker, hur olika arbetsförhållanden inverkar, den lämpligaste arbetsrytmen, hur insulindosering inverkar på studieförmåga etc. etc. Sociologiska, psykologiska undersökningar är välkomna för att vägleda sociala reformer.

Kampen för likställighet för diabetiker har givit goda resultat, men det är långt ifrån bra. IDF och WHO bör vara de instrument, genom vilka vi i större sammanhang kan påverka förhållanden och *få bort all diskriminering av diabetiker.*

Waiely Eriksson

Av dr Albert Grönberg

Vår medicinske medarbetare dr Albert Grönberg skriver här om kvinnliga diabetiker och P-piller.

Dr Albert Grönberg

Kolhydratomsättning och P-piller

Försök att finna medel, som verkar befruktningshämmande genom att de hindrar ägglossningen i äggstockarna har pågått de senaste åren. Att intresset just nu är stort för dessa försök är naturligt. Ämnet är förvisso hett och betydelsefullt. Hur välmotiverat det än är att man vidtager alla tänkbara åtgärder för att minska omfattningen av befolkningsöverskottet, bör man ej underlåta se till, att

det som göres inte medför skadeverkningar på den individ som behandlas. »Det första är att inte skada», heter det i de etiska regler läkaren är skyldig att följa. Det är därför i hög grad välmotiverat, att man med alla tillgängliga medel studerar de biverkningar, som de s. k. preventivtablettorna kan tänkas orsaka. En diskussion kring frågan om blodpropp och ovulationshämmare pågår som bäst.

Ingen kan tydligen ännu säga något säkert på den punkten. I varje fall tycks statistiken icke otvetydigt tala för att P-pillerna ger blodpropp. Men det är ännu inte tillräckligt med bearbetat material tillgängligt, så man gör klokt i att vänta och se.

Då man med olika medel, det må vara läkemedel eller kirurgiska ingrepp, angriper ett hormonproducerande organ i kroppen måste man räkna med att man mer eller mindre rubbar skeendet i det ytterst komplicerade samspelet mellan kroppens olika körtlar med s.k. inre sekretion (hypofys, sköldkörtel, binjurar, bukspottkörtel och könskörtlar). Mot bakgrunden av detta är det inte så överraskande, att man nu funnit en viss rubbning i sockeromsättningen hos kvinnor, som under längre eller kortare tid tagit P-piller. I den amerikanska tidskriften *Am. Journal of Obstetric and Gynecology* (alltså en tidskrift för förlossningskonst och kvinnosjukdomar) finner man i juniåret 1966 två uppsatser, som kan vara värda ett referat i denna tidskrift, där vi ju är inriktade på ämnesomsättningsproblem, som mer eller mindre berör diabetessjukdomen, bl. a. just kolhydratomsättningen.

Den ena uppsatsen kommer från Minneapolis, Minnesota, och har till författare dr W. Spellacy och K. L. Carlson, B. S. På 25 friska kvinnor utfördes glykosbelastningsprov, varefter de sattes på P-piller (»Enovid») under 19 dagar, då en ny glykosbelastning utfördes. Det var otvetydigt att behandlingen medförde ett förhöjt blodsockerläge. Även insulinet i

blodplasman steg under behandlingen.

Den andra uppsatsen har tre förf., W. Peterson, M. Steel och R. Caine. Arbetet är utfört vid ett av amerikanska flygvapnets kliniska centra. Materialet är här något större i det att man undersökt 61 kvinnor i åldern 21—50 år, av vilka 56 tidigare fött barn. De använda medlen var »Ovulen» och »Metrulen». Man fann det samma som Spellacy och Carlson. 39 % av de studerade fallen visade klart försämrad tolerans vid glykosproven, somliga på gränsen till vad som iakttages vid diabetes. *Någon verkligt klinisk diabetes tycks icke ha utvecklats under behandlingen.*

Mekanismen för uppkomsten av den ovannämnda rubbningen av kolhydratomsättningen känner man inte. Man har funnit, att den inte är bestående. Patienten reagerar efter en tids upphörande med pillerna som regel åter normalt. Man har tänkt sig att P-medlet skulle ha en inverkan på blodäggvitans förmåga att binda insulinet, vilket i sin tur leder till en ökad insulinproduktion i bukspottkörteln. Man frågar sig då: Kan det vara tillrådligt att en diabetisk kvinna tar P-piller? Ett klart svar på den frågan kan inte ges idag. *Såvitt jag kan förstå föreligger det väl icke några särskilt starka skäl för att hon skall avstå från pillerna, medan det föreligger starka skäl för att hon skärper sin kontroll beträffande den redan förefintliga sjukdomen och avstår från pillerna om en klar försämring iakttages.*

Disputation i Lund om diabetes

Sven Carlström

Med. dr Sven Carlström disputerade den 6 oktober i Lund på en avhandling, som bygger på undersökningar av nyupptäckta ännu obehandlade patienter med sockersjuka. Dessa patienter har fått göra ett kort arbetsförsök, utfört på s. k. testcykel. Före, under och efter cyklingen har blodprov tagits för bestämning av bl. a. de s. k. fria fettsyrorerna, som förekommer i blodplasma, och dessutom har blodsockerhalten bestämts. Som jämförelse har friska kontrollpersoner i samma ålder undersökts på samma sätt.

Därvid har kunnat visas att diabetikernas blodfettsyror varierar enligt ett mönster, som kraftigt avviker från normalpersonernas. Under arbetsperioden stiger halten av fettsyror hos diabetikerna, medan den något sjunker hos nor-

malpersonerna. Efter cyklingens slut stiger diabetikernas fettsyrevärde ytterligare och ligger på ungefär dubbelt så hög nivå som kontrollpersonernas under ungefär en halv timme.

Genom bestämning av glycerin i blodet, vilket ämne bildas genom nedbrytning av fettväven, kan visas, att den högre halten av fettsyror i blodet hos diabetikerna beror på en ökad nedbrytning av fett i deras fettväv.

Det sagda gäller i första hand de patienter, som får sin sockersjukdom i yngre åldrar. De äldre diabetikerna skiljer sig inte så markant från kontrollpersoner i jämförbar ålder.

Efter insulinbehandling av sockersjukdomen har diabetikerna undersökts på nytt. Då har det kunnat visas att insulin normalise-

Det syntetiska insulinet

I början av 1966 uttalade en amerikansk forskare att man inom 5—10 år borde kunna framställa insulin på syntetisk väg, omtalar Industria. Orsaken till att man syntetiskt framställer organiska ämnen, som inte är sällsynta i naturlig form, är att man därigenom klargör för sig deras natur vida bättre än med vanliga analyser. Man har redan lyckats sätta ihop aminosyror i bestämd ordning. Insulin är ett ganska enkelt protein som består av 51 aminosyrester, och därför lät inte amerikanens spådom alltför fantastisk. Men fantastiskt lät det i alla fall då det redan samma vår från Kina meddelades att man där hade lyckats utföra syntesen efter ett mångårigt systematiskt arbete. Det var ett vetenskapligt arbete. Det

rar den onormala reaktionen och att diabetikerna vid den andra undersökningen inte skiljer sig från normalpersonerna.

Dessutom har under arbetsförsöken blodtrycket uppmätts, och därvid har man funnit, att diabetikernas blodtryck stiger till högre värden än de jämförliga kontrollpersonernas. Övriga data om blodcirkulationen, som registrerats, visar inga skillnader mellan diabetiker och kontrollpersoner.

Avhandlingens titel är Studies on Fatty Acid Metabolism in Male Diabetic Patients during Exercise.

var ett vetenskapligt äventyr där man utgick från naturprodukten som visar sig bestå av två kedjor aminosyrerester som är sammanbundna med tvärbindingar på två ställen. Dessa kedjor särskildes och man så att säga övade sig att sätta dem samman igen. Sedan syntetiserade man den ena kedjan och satte ihop den med den andra från det naturliga preparatet och slutligen syntetiserades båda kedjorna och sattes samman med den inövade tekniken. Men aktiviteten hos det syntetiska insulinet var blott 2,5 procent av naturprodukten. Genom rening och omkristallisation kunde man öka den till 87 procent av det naturliga preparatets verkan.

Någon teknisk betydelse tror man inte att den svåra processen kommer att få, men nyheten gav ändå västvärlden en chock i fråga om den höga vetenskapliga nivån i Maos Kina. »I själva verket torde insulinsyntesen vara ett mer övertygande bevis för hög vetenskaplig nivå än de mer uppmärksammade kärnvapenproven», konstateras kort och gott.

Prenumerera

på

DIABETES

Följ med till Kanarieöarna

— till sol och bad

Förra resan till Kanarieöarna med specialarrangemang för diabetiker blev en verklig succé, och därför anordnar Reso resebyrå i Umeå och Svenska Diabetesförbundet även i år en sådan resa.

Resan, som omfattar två vec-

kors vistelse i Las Palmas, kostar allt som allt 1.310 kronor. Avresa sker från Luleå den 22 november med mellanlandningar i Eskilstuna och Malmö. Man kan alltså påbörja sin resa på tre olika platser.

Resan sker troligtvis med jet-

Till RESO resebyrå, Rådhusplanaden 18, Umeå.

Nedanstående anmäler sig härmed till resan till Las Palmas den 22/11 1967.

1. Namn	3. Namn
Adress	Adress
Postadr.	Postadr.
Tel.	Tel.
2. Namn	4. Namn
Adress	Adress
Postadr.	Postadr.
Tel.	Tel.

Av ovanstående är diabetiker

Vi påbörjar flygresan i Luleå

Eskilstuna

Malmö

plan, Boeing 727 Jet, som tar 126 passagerare.

Priset inkluderar helpension med tre måltider per dag enligt specialkomponerade matsedlar. Varje diabetiker, som reser med, skall avlämna en skriftlig hälsodeklARATION, som sedan läggs till grund för vederbörandes matsedel. I priset ingår även bl. a. flygplatsskatter, måltider under resan, betjäningssavgifter samt hjälp av svensk färdledare och leg. sjuksköterska.

Inkvarteringen sker i dubbelrum på Hotel Britania, där även måltiderna intas. Hotel Britania är ett 1:a klass A-hotell, byggt 1965 och beläget cirka 100 meter från stranden. Alla rum har balkong, bad och toalett. I källarplanet finns nattklubb, och vidare har hotellet restaurang, bar, sällskapsrum och takterrass.

Anmälan för deltagande i resan sker lämpligen genom insändande av vidstående kupong till Reso resebyrå, Rådhusplanaden 18, Umeå.

Sol, bad och utflykter

Gran Canaria är under vintern européernas stora semester-, sol- och badresmål. Las Canteras är den mest kända badstranden i vars omedelbara närhet vårt hotell är beläget.

Las Palmas är en ganska stor stad med c:a 200.000 innevånare. Utöver turisttrafiken är sjöfarten av mycket stor internationell betydelse. Framför allt är Las Palmas en stor bunkringsstation och betydelsefull fiskehamn.

Även om solen och baden dominerar resenärernas intresse för ön

skall man inte glömma bort de många utflyktsmålen. Skiner inte solen i Las Palmas brukar den nästan alltid göra det i Mas Palomas. För mindre än en svensk tia kommer Ni dit med badbussarna.

Inte bara sol och bad har gjort Las Palmas till turistort. Nöjeslivet och de skattefria varorna har säkert också bidragit. Las Palmas är frihamn vilket innebär att alla varor kan införas tullfritt. Naturligtvis finns där nattklubbar och andra nöjeslokaler som tillfredsställer de flesta smakriktningar.

Reso färdledare arrangerar en rad utflykter till Gran Canarias många natursköna områden liksom till grannöarna Lanzarote och Teneriffa och afrikanska fastlandet.

Diabetiker!

— gör som sockersjuka över hela världen, använd HELINOS injektionspistol för smärtfri injektion!

- det cylindriska ansättningsstödet spänner huden kring injektionsstället och nålen slås blixtnabbt in till rätt djup — även när det gäller den mest förhårdnade hud.
- kanylen är synnerligen hållfast och kan aldrig lossna av sig själv.
- steriliserbar utan isärtagning.
- vid förlitning behövs endast glascylindern utbytas.
- tättslutande metallbehållare underlättar den hygieniska förvaringen
- enklare att sköts än en vanlig spruta och ger garanterat smärtfri injektion

Godkänd av Sv. Diabetesförbundet
OBS. Nyhet! Praktisk plastfot.

Säljes genom apotek, sjukvårdsaffärer, Sockersjukas Föreningar eller direkt från

HELINOS AB

Kirurgiska Instrumentfabriken,
SKÄRHAMN.

Tel. 0304-702 24

NYTT RIKSLOTTERI

Svenska Diabetesförbundet har beviljats ett nytt rikslotteri som startar den 1 november 1967.

Bland toppvinsterna märks bilar samt en resa för två personer till Mexico i samband med sommarolympiaden 1968. Totalt 6.260 vinster. Lottpris 2 kronor per st. Sänd Er lottbeställning till De Sockersjukas Lotteri, Brunkebergstorg 12, Stockholm C.

Till DE SOCKERSJUKAS LOTTERI
Brunkebergstorg 12
STOCKHOLM C

Undertecknad beställer härmed

..... st. lotter i De Sockersjukas Lotteri

..... st. lotter per månad t. o. m. april 1968
att tillställas mig per postförskott.

Namn:

Adress: Tel.

Postadress:

Tika

Dags för vitaminer ...

TIKOPLEX förstås!

sockerfri
tuggbar

PIGG SOM EN MÖRT MED

TIKOPLEX®

TIKOPLEX är en sockerfri multivitamin-tablett som kan **tuggas** eller **sväljas** hel. Tablettarna resorberas snabbt och fullständigt och säkerställer dagsbehovet av de viktigaste vitaminerna. TIKOPLEX är **välsmakande** och passar såväl barn som vuxna.

Receptfritt på apotek

EN SOCKERFRI MULTIVITAMINTABLETT FRÅN TIKO LÄKEMEDEL · UMEÅ

Konfirmationsläger 1968

Under förutsättning av tillräcklig anslutning kommer Svenska Diabetesförbundet att under sommaren 1968 arrangera ett konfirmationsläger för diabetessungdomar i åldern 13—15 år.

Konfirmationslägret kommer att förläggas till Diabetesgården i Nordanede och pågå ca 4 veckor från mitten av juni månad. Konfirmationsundervisning kommer att ges 2 à 3 timmar varje dag och övrig tid ägnas åt vanlig lägerverksamhet.

Kostnaden för detta läger blir ca 400:— kronor jämte resor. Ingen behöver dock avstå på grund av ekonomiska skäl, då hjälp kan erhållas från olika myndigheter och organisationer.

För vår planering ber vi intresserade att *omgående* anmäla sig för deltagande. Anmälan kan göras genom insändande av nedanstående kupong. Om anmälan till konfirmationsundervisning redan gjorts till hemförsamlingen kan detta ändras till att gälla för undervisning och konfirmation å annan ort.

Till SVENSKA DIABETESFÖRBUNDET
Brunkebergstorg 12, Stockholm C

Undertecknad är intresserad av att deltaga i konfirmationslägret på Diabetesgården sommaren 1968.

Namn:

Adress:

Postadress:

Telefon (även riktnr):

Födelseår o. -datum

**FRISK
LÄSK**

Dietic

**UTAN
SOCKER**

Ni måste smaka den
härligt friska frukt-
läsken DIETIC,
tillverkad helt utan
socker — sötad
med cyclamat.
Smaka DIETIC, det
blir Er nya favorit-
läsk!

**EN
ROBERTS
PRODUKT**

Vintersport i Nordanede

Under sportlovsveckorna i februari/mars 1968 anordnas läger på Diabetesgården i Nordanede för diabetesungdom i åldern 15—20 år. Denna gång hälsar vi även ungdomarnas anhöriga välkomna till gården. Här finns utomordentliga möjligheter till skidåkning i skiftande terräng. Ävenså finns tillgång till närbelägen skidlift i vilken åtminstone en dag brukar tillbringas av de slalomsugna.

Avgift per vecka 150: — kronor (helpension) per person.

Anmälan kan göras genom insändande av nedanstående kupong till Svenska Diabetesförbundet, Brunkebergstorg 12, Stockholm C.

Undertecknad anmäler sig härmed till vintersportveckan på
Diabetesgården

under tiden/.....—...../.....

Antal personer: st. (..... vuxna, barn)

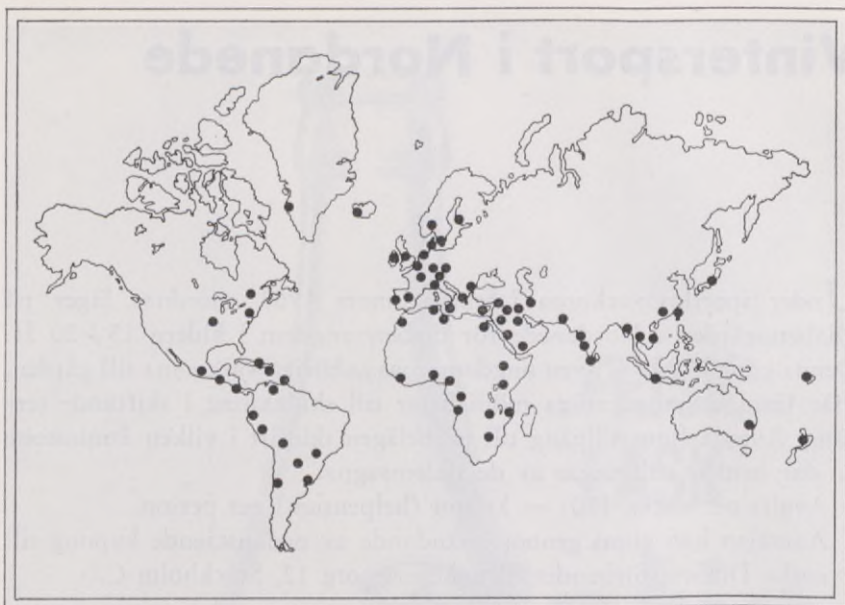
..... den/..... 1967

Namn:

Adress:

Postadress:

Telefon:

● = Novo-ombud

Novo Insulin jorden runt

Ett betydande försöksarbete vid Novos forskningslaboratorier i förening med omfattande kliniska prövningar vid eget diabetessjukhus har lett fram till många värdefulla insulinpreparat. Välkända är sedan länge **Insulin Novo Lente, Semilente och Ultralente.**

De senaste tillskotten
Rapitard och Actrapid
har rönt ett mycket positivt mottagande.

NOVO INDUSTRI A/S
Köpenhamn

Ombud: **SAN-BOLAGEN AB**
Malmö

Fira jul i Nordanede

Vill Ni fira en God Jul i Nordanede, och undvika den feta julmaten? I så fall hälsar vi familjer och ensamstående välkomna under tiden 24/12—7/1, eller den tid som bäst passar vederbörande.

Ur programmet: Sång och musik. Färd till julotta. Tillgång till sällskapsspel. Skidåkning i den underbaraste skidterräng. Skidlift och slalombacke i närheten. Skridskoåkning. Lek och underhållning för barnen, så att föräldrarna kan känna sig mera fria.

Priset blir 25: — kr per dygn med halv avgift för barn under 15 år. Kan även någon äldre använda överbädd blir priset lägre.

För barn avses alltid överbädd. Enkelrum kan inte erbjudas.

I mån av utrymme tar vi även emot icke diabetiker med samma kost, om t. ex. bekanta familjer vill göra varandra sällskap. Ange i så fall t. ex. om 2 familjer vill dela ett större rum. Sänglinne och handdukar medtages.

Välkomna med ansökan senast den 1 dec. Ansökan är bindande fr. o. m. den 15 dec. såvida inte sjukdom eller dylikt inträffar. Men även sådant måste meddelas!

Vid ankomst med bil tar man av vid skylten »Gimåfors». Mitt emot BP-macken vid E 75. Sedan återstår ca en mil till Diabetesgården, där flaggan alltid är hissad.

Till *DIABETESGÅRDENS STYRELSE*

Bondsjögatan 2 A, c/o Modig, Härnösand. Tel. 0611/111 74

Undertecknade anmäler sig härmed till julveckorna å Diabetesgården, Nordanede, enl. nedanstående

.....
Namn

.....
Antal äldre personer *Antal barn*

.....
Bostadsadress

.....
Antal dagar och data

.....
Postadress

Anländer t. Torpshammar
eller Diabetesgården

den kl.

.....
Telefon

Med tåg

Med bil

(Stryk det som inte passar)

Exempel att följa

Kalmar läns norra landsting har beslutat att fr. o. m. den 1 januari 1967 kostnadsfritt tillhandahålla diabetessjuka inom landstingskommunen sprutor och spetsar för insulininjektioner.

På landstingets uppdrag har förvaltningsutskottet fastställt följande anvisningar:

1. På utfärdat läkemedelskort med recept på insulin skall läkare anteckna den sjukes behov av ny spruta och bestyrka detta med namn och stämpel.
2. Läkemedelskortet uppvisas av den sjuke på apotek eller i sjukvårdsaffär och innebär rekvisition av 1 spruta med skyddsfodral och 24 spetsar till ett sammanlagt högsta pris av 35 kronor.
3. Vederbörande försäljningsställe skriver ut följesedel på varorna, som kvitteras av den sjuke på följesedeln.
4. Landstingets kansli tillställs månadsvis räkning på utlämnade varor, varvid de kvitterade följesedlarna bifogas.
5. 1 spruta och 24 spetsar anses uppskattningsvis utgöra ett årsbehov. Därest spruta går sönder, ersättes den av landstinget. För kontroll skall den söndrade sprutan återlämnas till försäljningsstället.
6. Frågor rörande denna bidragsgivning handlägges på landstingets kansli av intendenten. Förbundet tackar landstinget för ett så gott gehör för vår hemställen på diabetesdagen 1964.

Självkontrollen

I Er tidskrift nr 3 har jur. kand. Harald Mirski skrivit angående diabetetikerna och självkontrollen och jag är personligen förvånad över hans fråga, därför att jag trodde att urinsockerkontroll lärdes ut till alla diabetespatienter. Om jag inte är fel orienterad började vi göra det systematiskt i Lund 1955—56, sedan jag varit några månader på Joslinkliniken i Boston. Som regel instruerar vi patienterna att kontrollera sig upprepade gånger under något dygn, t. ex. onsdag, dock inte söndagar, eftersom de då rör sig på annat sätt. Vi ber också patienterna om möjligt göra upprepade urinsockeranalyser de sista dygnet innan de kommer till doktorn. När patienterna sedan har lärt sig att se hur doktorn utnyttjar urinsockervärdena för att ställa om honom kan de också lära sig att senare, på basen av dessa urinsockeranalyser, göra mindre justeringar av insulinet.

Särskilt är detta ju lätt, lämpligt och viktigt i samband med infektioner. Då de ser att urinsockret stiger vid infektion, kan de öka insulin dosen för att sedan minska den igen när urinsockret börjar sjunka eller försvinna.

Gösta Roth
Docent, Lunds lasarett

Annonsera i
DIABETES

Vem vill åka med till Italien?

Medlemsvärvartävlingen KAMPANJ 67 har pågått i ungefär en månad. Flera medlemmar har presterat ett mycket gott resultat. Eftersom tävlingen inte är slut förrän den 15 december 1967 (postgirotalongens datum räknas) finns det naturligtvis stora möjligheter även för dem som ännu inte värvat någon enda ny medlem att hävda sig väl och kämpa om något av de fina priserna.

Ni vet väl att 1:a och 2:a pris är Italienresor.

Parallellt med den individuella tävlingen pågår även en tävling mellan lokalföreningarna om vilken som skall bli bästa förening i respektive klass (föreningarna är indelade i klasser för att alla skall tävla under så förhållandevis lika villkor som möjligt). Alltså betyder detta att även om Ni inte tror Er kapabla att nå någon av toppplaceringarna i den individuella

Tolvårig flicka söker brevvänner

Jag är en flicka, som är tolv år gammal och har diabetes. Jag skulle gärna vilja ha flickbrevvänner, som också är sockersjuka. Mina intressen är scouting, musik, brevskrivning m. m. Skriv till:

Christina Kvibäck
Granvägen 2
Upplands Väsby

tävlingen så betyder *varje nyvärvad medlem* en värdefull poäng för Er lokalförening.

Självfallet behöver Ni inte bara värva diabetiker, utan alla som genom att bli medlem vill stödja vår sak är lika välkomna.

Följande lista uppger de bästa per den 30 september. Lycka till. Italien väntar. Lokalföreningarna och Svenska Diabetesförbundets kansli har ackvisitionskort och inbetalningskort.

Namn	Förening	Antal poäng
Erik Rydell	Borås	9
Sven Svärd	Göteborg	8
Rolf Rydén	Stockholm	7
Signe Andersson	Hälsingborg	5
Joel Martinsson	Eksjö	5
Alf Sjöberg	Lidköping	4
Arne Andersson	Nyköping	3
Gunnar E. Carlsson	Kristinehamn	3
Helge Ohlsson	Oskarshamn	3

(Med poäng avses nya medlemmar där både betalning och ackvisitionskort inkommit)

Kliniska, metaboliska och mikroskopiska undersökningar av barn till föräldrar med latent eller manifest diabetes

*Dr I Faerman, Buenos Aires,
Argentina*

»Undersökningen omfattade 112 barn, vars mor eller far var diabetiker. Barnens ålder varierade från 6 månader till 15 år. Av de diabetiska mödrarna hade 68 diabetes redan före graviditeten medan 20 mödrar med mindre rubbning av sockeromsättningen vid förlösningen utvecklade manifest diabetes inom 5 år efter gravidi-

teten. I återstående 24 fall var således fadern diabetiker.

Femton av barnen (13 %) uppvisade missbildningar vid födseln och två har insjuknat i diabetes. Med speciell kortison-sockerbelastning har rubbning i sockeromsättningen påvisats hos 18 av 77 studerade barn.

Mikroskopiska undersökningar av små kärl i hudbiopsier visade förändringar av diabetesnatur i 17 (31 %) av 54 studerade barn.

Tio av barnen med rubbning av sockeromsättningen, påvisad med kortison-sockerbelastning, behandlades försöksvis med tabletter av den typ som förordas vid mild s.k. åldersdiabetes. Hos nio av barnen skedde en fullständig normalisering av sockeromsättningen med denna preventiva behandling.»

INJEKTIONSTILLBEHÖR

*kan Ni köpa till reducerade priser genom
Eskilstuna Sockersjukeförening*

MEDI-SWAB, steril bomullssudd i folieförpackning, innehåller 2 cc 70 % isopropylalcohol	Kr. - : 10/styck
Kanyler nr 16, 17, 18 och 20	» 4: 75/duss.
Sprutor 1 cc	» 6: 50/styck
» 2 cc	» 7: —/ »
Reservglas 1 cc	» 4: 50/ »
» 2 cc	» 5: —/ »
Leopoldfodral av stål, komb. för 1 och 2 cc	» 16: —/ »
Engångssprutor 2 cc	» - : 25/ »
Engångskanyler 0,50×16 mm	» 2: —/duss.

Inkl. oms, porto tillk.

AUTOMATIC och HELINOS injektionspistoler

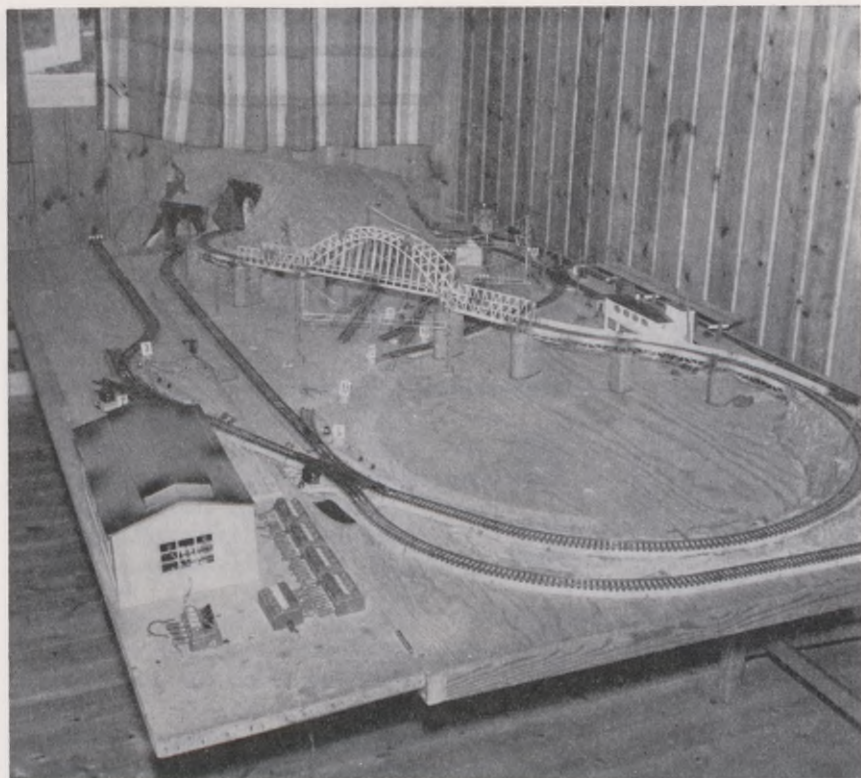
Beställ direkt från

ESKILSTUNA SOCKERSJUKEFÖRENING

Postbox 97 ESKILSTUNA 1 Postgiro 46 88 57

Beställningstelefon 016/13 99 80, endast efter kl. 18

Kansli: Careliigatan 7 A, tel. 016/11 07 16 - Öppet tisd. 18.30—20.00

Lions i Farsta i Stockholm har skänkt ovanstående förnämliga modelljärnväg till barnkolonin på Barnens ö. Banan är ungefär elva meter lång och har kostat cirka 1.500 kronor. Fabrikatet är Märklin.

Stor-Stockholms Diabetesförening är mycket tacksam, om någon vill skänka vagnar och andra kompletterande delar till anläggningen.

Brevvänner

Två diabetiker i Storbritannien efterlyser svenska brevvänner. Den första är Miss *Margaret Lobban* med följande adress: 12 Beaully Square, Kirkton, Dundee, Angus, Scotland. Hon skriver, att hon ofta är sjuk och ofta måste ligga på sjukhus.

Den andre är *Mr. Alan Slater*

med adress: 9 Park Lane, Henlow, Beds, England. Han är 18 år gammal och söker kontakt med svenska diabetiker i ungefär samma ålder som han själv. Han skriver, att han just har slutat skolan och att han nu hoppas att komma in vid en medicinsk högskola. Han har haft diabetes i tio år.

I båda fallen måste intresserade skriva på engelska.

VITAMINTONIKUM UTAN SOCKER OCH ALKOHOL

Roborerande tonikum

Ovanligt välsmakande

Balanserad vitaminhalt

Utan socker

Rimligt pris

Alkoholfritt, men stimulerande

Njutbart i alla åldrar

DOSERING

Vuxna: 1 dessertsked 3 gånger dagligen

Barn: 3—7 år: 1 dessertsked 1—2 gånger dagligen

Över 7 år: 1 dessertsked 2—3 gånger dagligen

Flaska à 500 ml

Flaska à 1000 ml

PHARMACIA
ALLMÄNNA AVDELNINGEN LÄKEMEDEL

FRÅN VÅRA FÖRENINGAR

UDDEVALLA

Söndagen den 10 september företog Uddevalla Diabetesförening en uppskattad bussutflykt. Vi startade från Uddevalla kl. 10.00 i ett strålande brittsommarväder. Resan gick genom det vackra Bokenäs till Kjellviken, vidare med färja över ett vatten så blått som det bara kan vara i Bohusläns skärgård. Färden gick vidare. Vi skymtade Fiskebäckskil i soldiset. Vi åkte genom Grundsund mot Rågårdsvik. Där rastade vi vid bryggan, drack kaffe, promenerade och fotograferade. Därpå for vi med färjan till Elllös på Orust. Färden gick vidare genom den bördiga Morlandadalen, förbi Morlanda Säteri och alla gamla torparstugor, som minner om en svunnen tid. Till tonerna av »Maj på Malö» (från Ingvar Olofssons dragspel) for vi mot Nötesund, över de nya broarna och genom den 600 m långa vägtunneln. Utsikten från broarna är storslagen. Man ser hav och skogklädda berg i all oändlighet. Vi var åter på fastlandet och for mot Åtorp och det hägrande smörgåsbordet. Alla lät sig väl smaka och efter en vilostund i solskenet i den vackra trädgården ställdes färden hemåt. En dag hade nått sitt slut, men en dag som vi alla kommer att minnas då höststormarna sveper in över Uddevalla.

M. B. O.

BLEKINGE

Blekinge läns diabetesförening anordnade söndagen den 19 augusti sin sedvanliga sommarutflykt med buss. Färden startades kl. 8 från Karlskrona stortorg med vice ordförande Bengt Åhlund som reseledare. Deltagarantalet var sammanlagt 52, av vilka en del anslöt sig under färden ned till Karlshamn där första anhalten gjordes. Sedan fortsattes färden till Pukavik, där frukosten intogs ur medhavda matväskor. Mätta och glada embarkerades sedan bussen för vidare färd norrut igenom Skånes och Smålands mörka skogar till Tornesunds pensionat vid sjön Åsnen, där en riklig och god lunch intogs.

Hemfärden gick sedan via Urs-hult och Karlshamn till Silverforsen där resenärerna bjöds på kaffe med våfflor. Under hela färden var stämningen hög och humöret på toppen, vilket dragspelar Gustav Svensson bidrog till. Allsången skallade och några medlemmar underhöll med solosånger och historier.

OSKARSHAMN

Oskarshamnsortens diabetesförening hade den 26 maj sitt ordinarie vårmöte. Sammankomsten hölls i Församlingshemmet. Ordf. Karl G. Lönnqvist hälsade välkommen och höll en kort parentation över

söta godare med

DRYGT

500 tabletter för mindre än 2 kr.

EKONOMISKT

100% rent kristallsackarin

1 tablett = 2 sockerbitar

En schweizisk kvalitetsprodukt

adaco ab

avlidna medlemmen Ingeborg Nilsson, St. Saltvik. Efter parantationen spelade Lars-G. Björklund på trumpet. Jag har hört om en stad.

Insamlingen till Roland Hillmans minne hade inbringat 1.030 kronor, vidare rapporterades att blomsterfonden till Åke Daniels-sons minne kommit upp i 175 kr.

Från styrelsen förelåg ett förslag att låta ansluta föreningen till ABF för en årskostnad av 15 kronor. Beslutet blev enhälligt.

Den obligatoriska sommarresan diskuterades. Mötet gav styrelsen i uppdrag att på bästa sätt ordna en resa liknande den som ordnades förra året.

Föreningens medlemsantal är nu uppe i 170; därav ingick 13 vid mötet. Dessa hälsades välkomna av ordf. Lönnqvist. Efter förhandlingarna följde ett gemytligt samkväm där bl. a. konsulent Bo Grönfelt, Oskarshamns sparbank, visade en vacker färgfilm från sommarparadiset Gotland, Sveriges Riviera.

Under kaffet spelade Lars Gunnar Björklund piano och K. G. Jonsson trumpet.

SUNDSVALL

Medelpads Diabetesförening hade sitt årsmöte fredagen den 7 april i KFUM-lokalen, Torggatan 4 D, Sundsvall. C:a 70 medlemmar hade mött upp och ordföranden, Gunnar Lundvall, hälsade de närvarande hjärtligt välkomna. Till mötets ordförande valdes C. A. Burén och till dess sekreterare Göran Eriksson.

Medlemsavgiften fastställdes till

kr 15: — för enskild medlem och till kr 5: — för stödmedlem.

Till styrelse valdes: ordf. Gunnar Lundvall, kassör Albert Berglöf samt sekreterare Göran Eriksson. Övriga i styrelsen: Jan Dahlgren, Gösta Blomquist, Naimi Ljunggren och Per Nessén. Till styrelsesuppleanter omvaldes Bertil Nylund och Erik Söderberg. Göran Nordqvist valdes som ersättare för Algot Andersson. Till revisorer omvaldes Gottfrid Scott och Göran Wennermark och till deras suppleanter omvaldes Jens Engberg.

Ordförande Gunnar Lundvall rapporterade om Diabetesgården i Nordanede och fortsatte med rapporter om förbundet.

Föreningen beslöt med anledning av dess 10-årsjubileum att hålla ett speciellt samkväm till hösten. Till detta speciella samkväm valdes en programkommitté bestående av ordf. Gunnar Lundvall, Barbro Echemühl, Ulla Eriksson, Inga-Lill Glennved, Arne Gustavsson, E. Walter, Göran Wennermark samt den ordinarie styrelsen.

Föreningen skall försöka få tillstånd att sälja lotter på bingoaftnar, vilket har gett gott resultat på de platser som provats.

Efter årsmötesförhandlingarna serverades kaffe med gott bröd, varefter Edvin Medevik presenterade kost för diabetiker, vilken fick avsmakas. Kenneth Medevik underhöll med trolleri, Jan Dahlgren presenterade »motion till husbehov» och Almer Ullbergs trio avslutade kvällen med ett showprogram.

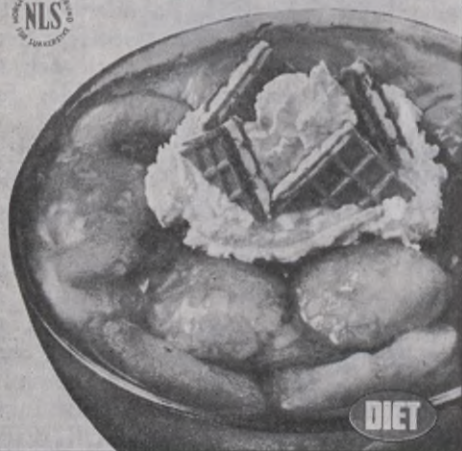
B. V.

Heistad

OSOCKRAD
(men inte osötad)

aprikos kompott

FÄRDIG ATT
ANVÄNDAS

NYHET!

ÄPPLÉ-
APRIKOS-
OCH
PLOMMON
KOMPOTTER

Detta märke är Er garanti!

Heistads produkter är godkända av Norges landsförbund för sockersjuka.

Godare kan inte en kompott smaka!

Nu kommer Heistad's med en glädjande nyhet för alla diabetiker. 3 jättegoda kompotter, äpple, aprikos och plommon. Osöckrade, javisst — men sötade med moderna, konstgjorda sötningsmedel som sorbitol eller sackarin. Och dessutom kolhydratdeklarerade.

Överraska familjen med en god kompott som dessert, morgon- eller mellanmål. Färdig att servera. Heistad's erbjuder ett stort antal osöckrade produkter för diabetiker. Välj även bland: jordgubbssylt, hallon, lingon, svarta vinbär, äpplemos, ananas, apelsin och aprikosyllt. Heistad's har även strösocker med samma dosering som vanligt socker.

A/S HEISTAD FABRIKKER, NORGE

Generalagent: AB Tage Lindblom, Stockholm C

ESKILSTUNA

Eskilstuna Sockersjukeförenings årsmöte hade i år förlagts till hotell Rogge i Strängnäs. Trots det vackra vädret var det många som ordf. Birger Valleborn hade glädjen att hälsa välkomna. Han vände sig särskilt till kvällens föredragshållare, dr Albert Grönberg från förbundets läkarråd.

På dagordningen förekom bl. a. rapport om den stora världskongressen i Stockholm i sommar. Vidare rapporterades om den lyckade samarbetsträffen i Mariestad. En diabeteskurs var planerad i Strängnäs med början torsdagen den 27 april. Det var många som anmälde sig till denna kurs. Sören Grawelli informerade också om olika slag av testmaterial och deras användning och om hälsodrycken Rivella. Allt detta och även injektionstillbehör fanns till försäljning efter mötets slut.

Frågan om bildandet av lokal-förening i Strängnäs var åter aktuell. De flesta av medlemmarna i Strängnäs var intresserade, men ingen ville ställa upp som styrelsekandidat. Så denna fråga uppsköts tills vidare.

Så följde ett mycket intressant föredrag av dr Grönberg, uppdelat på två avdelningar. Till att börja med talade han om betydelsen av rätt diet, motion och insulinbehandling för den sockersjuke.

I pausen serverades kaffe och såldes lotter. Andra avdelningen av dr Grönbergs föredrag illustrerades med bilder. Dr Grönberg avtackades med varma applåder och blommor. Ordföranden tackade också alla för det stora

deltagandet och avslutade därmed mötet.

SKÖVDE

Diabetesföreningen i Skövde med omnejd avslutade vårens möten med en hemlig utfärd den 2 juni till Svärtans bygdegård utanför Hjo. Ett 60-tal personer deltog, och på programmet stod orientering med frågor, skämtlekar, förtäring och dans. Höstens arbete startade den 14 september, då den sedvanliga möteslokalen på Konditori Prins Oscar besöktes av drygt 30 medlemmar. I inledningen erinrades om årets världskongress och om den nya medlemsvärvningskampanjen. Det rapporterades, att man inom föreningen sålt 1000 lotter i förbundets lotteri och nästan slutsålt föreningens kaffeloteri. Ett nytt lotteri har planerats. Kvällens gäst var den kände Skövde-artisten Rulle Lövgren, som berättade historier och skildrade, iförd polisuniform, den pensionerade konstapelns syn på statsbesök och trafikomläggning. Han framhöll bl. a., att digerdöden inte kunde mäta sig med dagens landsplåga skvalmusiken, som enligt hans »familjeinteriörer» helt »förkollrat» traktens folk. Lövgren avtackades med blommor och varma applåder och mötet avslutades med kaffeservering och demonstration av sockerfria varor.

S. P.

JÖNKÖPING

Tisdagen den 13 juni 1967 samlades styrelsen och medlemmar på Västra Torget i Jönköping kl. 19.00 för att åka ut på en hemlig

plats. Bussens chaufför fick under tiden 19.10—20.00 åka hur han ville, bara vi var framme vid Ramnegårdens Pensionat till kl. 20.00 då förtäringen skulle intagas. Denna bestod av sandwiches med småvarmt och kaffe eller te.

På vägen ut visades gamla samhällen, allsång sjöngs med liv och lust och folkhistorier berättades. Utkomna till Ramnegården spelade föreningens spelman Rolf Andersson underhållningsmusik, musik på begäran samt dansmusik. Efter måltiden trädde dansen med både gammal och modern dans.

I en paus informerades om den gångna kursverksamheten inom föreningen och berättades vilka ämnen och problem som behandlats. Man hoppades vidare, att det skulle bli fler kurser till hösten.

Efter pausen anordnades långdans med spelman i spetsen. Här var alla deltagare med i galoppen. För det drogs iväg ut i den mycket vackra trädgården, där gamla barn- och folklekar upplivades på nytt. Undertecknad utnämnde föreningens kursdeltagare att bli föreningens PR-konsulter och informera både nya och gamla medlemmar om fortsatt verksamhet.

R. Z.

NORBERG

Diabetesföreningen Norberg inbjöd häromdagen till samkvämsmöte i kommunalhuset, Norberg. Ett 60-tal personer, däribland gäster från Eskilstuna sockersjukeförening, deltog. Sörmlänningarna gavs också tillfälle att se sig omkring i Norbergs köping och beskåda platsens sevärdheter.

Mötesförhandlingarna inleddes med parentation över två bortgångna medlemmar, Elin Pettersson och Ester Nyström. Fem nya medlemmar inröstades. Rapport lämnades från sommarens hemliga bussresa till Söderbärke och visiten hos Ludvika sockersjukeförening. Bland besluten kan nämnas att föreningen i Norberg också denna höst kommer att sälja lotter och att man har för avsikt att delta i förbundets medlemskampanj. Också studieverksamheten återupptas, intresserade får upplysningar hos studieledare Axel Lindberg. För försäljningen av material svarar sekr. John Larson. Vid mötet demonstrerades sprutor och spetsar samt delgavs injektionsteknik och testmateriel av hr Sören Grawelli, Eskilstuna.

Senapen just för Er!

Ni kan
själv laga
mycket gott
UTAN
SOCKER...

... ha alltid hemma

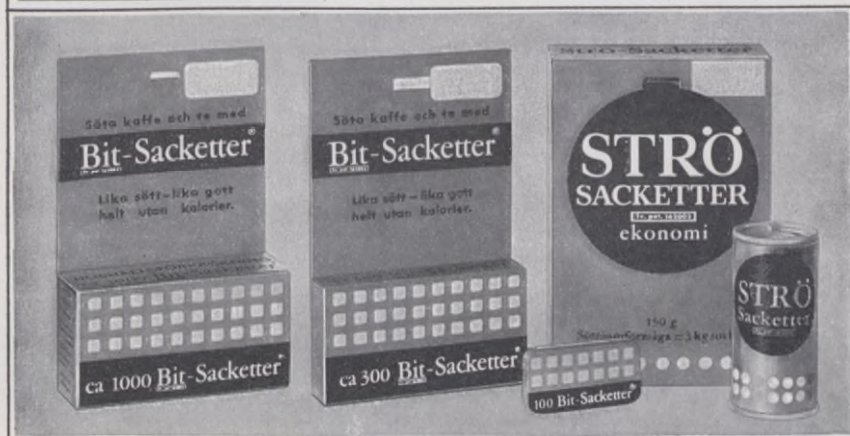
Strö-Sackerter[®]

till matlagning, efterrätter, sylt, saft etc.

och **Bit-Sackerter**[®]

till kaffe, te och andra drycker

- Ger ren sockersmak
- Lätta att dosera och använda
- Dryga
- Finns i olika förpackningar för skilda användningsområden.

Pröva nya frestande recept

ur samlingen "Äta gott utan socker" – drygt 80 sockerfria recept med angivna kalorivärden. Omfattar mat, efterrätter, bakverk, sylt, saft, konservering, djupfrysning m.m.

TILL SVENSKA DIABETESFÖRBUNDET
BRUNKEBERGSTORG 12, STOCKHOLM C

Jag önskar erhålla receptsamlingen "Äta gott utan socker". 2 kronor i frimärken bifogas.

NAMN

ADRESS

POSTADRESS
(var god texta)

INSULIN *Vitrum*

Diabetes måste behandlas individuellt, med prövning från fall till fall. Ett av problemen är att välja rätt insulin-sort. Vitrums insulinserie erbjuder ett urval, som täcker behovet i varje enskilt fall. Den omfattar för närvarande

Insulin 40 IE

Insulin 80 IE

Deras effekt inträder inom 1 timme, är maximal 2—3 timmar och avklingar efter 6—8 timmar.

Insulin Special 40 IE

Detta insulin är också snabbverkande. Det är specialrenat och avsett för särskilt insulinkänsliga patienter.

NPH-Insulin 40 IE

Dess effekt inträder inom 1—2 timmar, är maximal 10—12 timmar och avklingar efter 28—30 timmar. NPH-insulin kan blandas i sprutan med vanligt snabbverkande insulin.

Zink-protamin-insulin 40 IE

Effekten inträder efter 4—6 timmar och avklingar

Vitrum började tillverka insulin i produktion har allt sedan dess varit tillräckligt för att täcka landets behov. Preparatens anpassats till den vetenskapliga kunskap som framställts av rent framställt i Vitrums moderna fab

Vi

Göteborgs universitetsbibliotek

6000248883